

РЕСУРС 6

Описание: Откъс от писмо от 26 декември 1863 г. от Йозеф Костлан, живеещ в Айова, САЩ, който описва на свои роднини в Бохемия (днес част от Чешката република) своето пътуване

На кораба ни бяхме над четиристотин души. На следващия ден започна да се тресе толкова неприятно, че не можехме да спим и на повече от половината от нас ни се повдигаха или повръщахме. Обслужващият персонал или моряците заковаваха или завързваха сандъците с багажа към гредите, за да им попречат да се преобърнат. Започнахме да се опасяваме, че ни предстоят много по-лоши времена, но слава Богу пътуването мина гладко. Все пак понякога за ден-два морето беше пак бурно, но след това отново се успокояваше.

Това продължи две седмици и половина, но след това времето беше благоприятно до края. Деликатният ми стомах и слабият ми организъм ми създаваха проблеми в продължение на три седмици и половина и то дотолкова, че не можех да се храня, и щом надигнех глава, ми се виеше свят и стомахът ме присвиваше, но след това привикнах и храната отново започна да ми се услажда. Францек също не беше добре, макар и не за толкова дълго време. Анна и Кристина също бяха на легло за около четири дена, но поне не повръщаха и не се чувстваха прекалено зле. Йозифек и Аничка повръщаха непрекъснато. Така минава пътуването с кораб, белязано е от страх и зловоние, жажда и глад.

Източник: [Immigration History Research Centre, University of Minnesota \(Център за исторически изследвания в областта на имиграцията, Университет на Минесота\)](#)

Описание: Откъс от писмо от 24 април 1891 г. от Марчиана Двятковска, живееща във Филаделфия, САЩ, до дъщеря ѝ в Полша с инструкции как да пътува до САЩ

Когато пътуваш, мила дъще, недей да купуваш оризова ракия за пътуването, купи само няколко чинии, малка тенджерка и малка чаша. Когато пристигнеш в Хамбург, агентите ще искат огромна сума от теб. Дори и да имаш толкова пари, не им ги давай; просто кажи, че билетите ти са предплатени, кажи „майки ми плати“. Ако те не отстъпят изобщо, то тогава плати, но не повече от 2 марки. Иначе не казвай на никого с колко разполагаш. Вземи всички дрехи, които имаш, дори шала си за всеки ден, защото ще са ти полезни на презокеанския параход. По този начин няма да износиш новите си дрехи, защото ще имаш нужда от тях тук в Америка също толкова, колкото и в Полша. И така, мила ми дъще, ако си продала пухеното легло, но не и възглавниците, донеси и възглавниците със себе си купи си чифт обувки с копчета, но ако вече имаш свестни обувки, то тогава недей да купуваш нови. Не се безпокой за парите, защото вече изпратих пари за теб на Карпинска, където ще намериш и билета за парахода, тя е в Голуб, изпратих ти 24 марки и те ще ти стигнат. Сега, мила ми дъще, нека Господ те закриля при отпътуването ти, подготви се с изповеди преди това, защото пътуването е тежко. Ще трябва да изминеш няколко хиляди мили през океана, но не се страхувай от нищо; винаги пази Бог в сърцето си и Бог ще те доведе благополучно до мен. Твоята майка

Източник: [Johnstown Area Heritage Association](#)

ДОМ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИСТОРИЯ

Описание: Откъс от писмо от 10 февруари 1891 г. от Юлиан Кшешовски до негов приятел в Полша, в което описва работата в САЩ

Тук работниците се подбират така, както се подбират животните на пазара в родината или както правят в армията – гледат дали си силен и здрав; ето така боравят те с хората. Вярно е обаче, че ако си силен, млад, здрав и работлив, то можеш да изкарваш 100 рубли на месец; но трябва също да можеш да говориш американски. Тук можеш да изкараш една рублина много по-бързо, отколкото половин рублина за цяло едно лято там [Полша]. Но човек не постига целта си бързо, ако не знае езика, който е важен за всички. Но ако човек има желание и може да си го позволи, то той не трябва да се страхува да дойде. Трябва да е силен и енергичен, трябва да живее в добър квартал, да има добър адрес, и да има приятел, за да не се сблъска със същите трудности като мен ... Америка е най-богатата страна [в света], но цялото ѝ богатство е в земята; ето защо работата е толкова тежка навсякъде [тук] ... Но всеки може да дойде тук, без да се колебае, и парите тук се изкарват по-бързо, отколкото там. Юлиан

Източник: [Johnstown Area Heritage Association](#)

Описание: Откъс от писмо от 4 април 1938 г. от финландка, чието име е Сайми и която живее в Охайо, САЩ, до сестра ѝ във Финландия

Скъпа моя сестро,

Толкова пъти съм сядала с писалка в ръка пред лист хартия, за да отговаря на писмото ти, но така и не успях да го сторя. Сълзи замъгляваха погледа ми и ми пречеха да пиша. Смъртта на майка беше толкова голям удар за мен, макар и да знам, че скъпата ни майка вече е намерила вечен покой. Толкова често ми ставаше мъчно за нея, когато чуех, че дори на стари години тя не може да си откъхне. Беше принудена винаги да работи и беше в пълно съзнание до края. Те бяха толкова силни. Мила сестро, толкова съм ти благодарна, че се грижи до последно за скъпата ни майка. Колко благородно и красиво е това! Благодаря и на сестра си Мари и на Селма също. Толкова съм виновна, че не пишех на майка много често – не защото я бях забравила. Но предполагам, че ти си толкова заета в своя дом, а майка не можеше да чете – кой би ѝ прочел моите писма? Нали не си е спомняла с лошо за мен? Ако в Перакоски има нещо малко, което е изработено от нея или което ѝ е принадлежало, би ли го запазила за мен, така че да го имам за спомен? Самата аз не съм добре: лекарят дойде и каза, че имам язви. Иика си счупи пръста, извозвайки дървени трупи. Безименният пръст на дясната му ръка беше напълно отрязан, като борова семка. Затиснал го е между тежки трупи. Налага се да отсъства от работа три седмици. Как е баща ни? Предай му, моля те, сърдечни поздравии от нас и му кажи, че надеждата ни е, че когато той си отиде от този свят, ще стори това с вярата в Христа. Сега ти казвам сбогом, мила моя сестро. Нека Господ да те пази.

- Какви са основните теми/опасения, изразени във всяко писмо, съгласно описанията на техните автори?
- Какво впечатление създават тези писма за живота на мигрантите в края на 19-и и началото на 20-и век?
- Можете ли да намерите прилики и разлики между преживяванията на мигрантите тогава и сега?

